

ТВІНІНГ КОНТРАКТ

Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС

Україна

ЗВІТ МІСІЇ

щодо

бази поширюваних даних

Компонент № 1.6.5

візит у Стокгольм (Швецію)

**для участі у 21-й міжнародній зустрічі користувачів програмних продуктів
сімейства PC-Axis**

Місія здійснена:

Тетяною Явдоциною, Головне управління статистики у Львівській області

29 травня до 02 червня 2012

Версія: № 1 /остаточна

**State Statistics
Service of Ukraine**

Київ 2012

Прізвище, ім'я автора, поштова та ел. адреси

Тетяна Явдощина

Головне управління статистики у Львівській області

4, проспект В.Чорновола,

Львів, 79058,

Україна

Тел: (096)4722905

Ел. адреса: ytp@ukr.net, tpy@lv.ukrstat.gov.ua

Зміст

1. Загальні зауваження	4
2. Оцінка та результати	4
3. Висновки та рекомендації	13
Додаток 1. Технічне завдання.....	14
Додаток 2. Особи - учасники зустрічі	17

Список скорочень

ТЗ	Технічне завдання
ДССУ	Державна статистична служба України

1. Загальні зауваження

Звіт місії був підготований у рамках Твінінг проекту „Розробка нових статистичних методологій і показників в окремих сферах статистики згідно зі статистичними стандартами ЄС”. Це був другий візит присвячений “База поширюваних даних” у межах Компоненту 1.6.3 проекту.

Метою цього візиту була участь у 21-й міжнародній зустрічі користувачів програмних продуктів сімейства PC-Axis, представлення на зустрічі результатів наробок та пропозицій Головного управління статистики у Львівській області стосовно використання програмних продуктів сімейства PC-Axis, ознайомлення з презентаційною інформацією про нові розробки програмних продуктів сімейства PC-Axis, участь в обговоренні пропозицій щодо їх розвитку, обмін досвідом з іншими учасниками зустрічі у сфері використання програмних продуктів сімейства PC-Axis та ознайомлення з представленими на зустрічі додатковими програмними засобами поширення та візуалізації статистичної інформації. Отримана інформація може бути використана для удосконалення системи обробки та поширення статистичних даних в органах державної статистики України.

Особлива подяка організаторам та всім учасникам зустрічі за доброзичливе ставлення, підтримку та цінну інформацію, яка була отримана під час цієї зустрічі в Швеції.

Викладені у цьому звіті погляди та спостереження належать звітуючому члену місії і не обов'язково відображають погляди ЄС, ДССУ або ГУСуЛО.

2. Оцінка та результати

Організатор 21-ої Міжнародної зустрічі користувачів програмних продуктів сімейства PC-Axis – статистика Швеції. Зустріч відбувалася в Стокгольмі в Національному історичному музеї Швеції (National Historical Museum, Narvavagen 13–17). Ще задовго до зустрічі був створений веб-сайт <http://www.scb.se/pc-axis2012>. На цьому веб-сайті розміщена вся необхідна інформація стосовно цієї події, зокрема порядок денний зустрічі (http://www.scb.se/Pages/List_325724.aspx), а також звіти (http://www.scb.se/Pages/List_325728.aspx) учасників, зареєстрованих для участі у зустрічі, та презентації виступаючих (http://www.scb.se/Pages/List_336135.aspx).

Зустріч відбувалася згідно порядку денного зустрічі. Ведучими зустрічі були представники організаційного комітету зустрічі від статистики Швеції - Raitis Sedlenieks та Åsa Arrhén.

Середа, 30 травня

09.00–09.10 • *Відкриття зустрічі*

Виступаючі: Cecilia Weststrom та Raitis Sedlenieks зі статистики Швеції та директор Національного історичного музею Швеції

Відкрила зустріч директор статистики Швеції Cecilia Weststrom (Director, Statistics Sweden). Вона привітала учасників із 17 країн (Албанія, Буркіна Фасо, Хорватія, Данія, Естонія, Гренландія, Фінляндія, Ісландія, Ірландія, Македонія, Мозамбик, Норвегія, Словенія, Швеція, Швейцарія, Україна, Південна Африка) та від UN/ECE. Cecilia Weststrom наголосила, що програмне забезпечення PC-Axis – це продукт

співробітництва багатьох, і це є однією з причин, чому присутні зібралися тут в найкращий для Швеції час року.

Потім Raitis Sedlenieks надав слово директору Національного історичного музею Швеції, який коротко розповів про музей, його експонати та звуком з різьки вікінгів символічно ознаменував відкриття зустрічі.

09.10-09.40 • *Практична інформація. Про роботу учасників зустрічі*

Виступаючі: Raitis Sedlenieks та Åsa Arrhén від організаційного комітету зустрічі зі статистики Швеції

Raitis Sedlenieks поінформував стосовно порядку денного зустрічі на 30 травня.

Він також відмітив, що упродовж часу, який минув від попередньої зустрічі, група користувачів PC-Axis поповнилася новими членами. З інших країн - це Вірменія, а в самій Швеції – Університет Швеції та ще чимало організацій. Було також зазначено, що чимало країн не приїхало на зустріч у Швецію.

Åsa Arrhén виділила основні напрямки роботи на зустрічі, а саме:

- Коротко про те, що сталося з часу від попередньої зустрічі
- Px-Web 2011
- Atlas
- Essnet project
- Обговорення в групах користувачів та розробників

Для початку було запропоновано представнику від країн-учасниць представити себе та зазначити, які з розміщених на сайті зустрічі звітів їх найбільше зацікавили.

09.40-10.00 • *Коротке представлення учасників зустрічі. Вибір звітів країн для детальнішого ознайомлення*

Учасники по черзі відрекомендували себе (представили себе - своє ім'я, з якої організації, країни) та відзначили звіти, які вони хотіли почути детальніше. Як результат, із представлених 18 звітів

- [Албанія \(pdf\)](#)
- [Буркіна Фасо \(pdf\)](#)
- [Хорватія \(pdf\)](#)
- [Данія \(pdf\)](#)
- [Естонія \(pdf\)](#)
- [Фінляндія \(pdf\)](#)
- [Гренландія \(pdf\)](#)
- [Ісландія \(pdf\)](#)
- [Ірландія \(pdf\)](#)
- [Македонія \(pdf\)](#)
- [Мозамбік \(pdf\)](#)
- [Норвегія \(pdf\)](#)
- [Словенія \(pdf\)](#)
- [Південна Африка \(pdf\)](#)
- [Швеція \(pdf\)](#)
- [Швейцарія \(pdf\)](#)
- [Україна](#)
- [UN/ECE \(pdf\)](#)

для детального розгляду запропоновано звіти 5 країн:

- Фінляндії
- Гренландії
- України

- Албанії
- Ірландії

10.30–10.45 • План розвитку PX-Web

Виступаючі: Lena Gustafsson зі статистики Швеції

Lena Gustafsson від статистики Швеції представила план розвитку PX-Web. Цей план можна знайти на сайті PC-Axis: http://www.scb.se/Pages/List_333960.aspx.

Серед розробок 2012 року новий та більш доступний інтерфейс для адміністратора, готовність на початку тижня (28 травня) нової beta-версії, з якої також можна під'єднатися напямку до SQL-бази даних. Версія успішно пройшла тестування з безпеки. Офіційна версія буде доступна восени. В 2013 році очікується впровадження функцій щодо збереження запитів та пошуку.

Lena Gustafsson відзначила, що багато з користувачів додатково приймали участь у тестуванні нового PX-Web. В результаті сформувався перелік пропозицій/побажань (Wish List), в який увійшли пропозиції користувачів, як з попередньої зустрічі, так і надіслані ними безпосередньо, стосовно того, що є найважливішим для подальшої розробки та впровадження PX-Web. Цей перелік пропозицій/побажань згодом буде представлено для додаткового обговорення на зустрічі.

10.45–11.15 • Загальна інформація

Виступаючі: Cecilia Weststrom та Åsa Olsson зі статистики Швеції

Cecilia Weststrom закликала учасників до ефективної роботи. Вона вказала на необхідність подальшого вдосконалення програмних продуктів сімейства PC-Axis, яке також повинно орієнтуватися на сучасний розвиток технічних засобів, але це вдосконалення не повинно виглядати як революція у всьому.

Åsa Olsson відмітила, що зустріч є нагодою краще вивчити можливості програмних продуктів сімейства PC-Axis. Вона також інформувала стосовно Консорціуму PC-Axis, обговорення членами Консорціуму можливості більш формального співробітництва. Співробітництво залишається базовим принципом в роботі Консорціуму. Члени консорціуму зустрічаються двічі на рік. На останній зустрічі обговорювалися бачення програмного сімейства PC-Axis, надіслані пропозиції, пріоритетність розробок, цінова політика (головне правило – покрити витрати, а не заробити), збільшення можливостей програм сімейства PC-Axis. Членами Консорціуму є: Данія, Фінляндія, Ісландія, Норвегія, Швеція. Головує все ще Швеція. Досягнуто домовленості: жодних змін для користувачів, більш формальне співробітництво.

11.15–12.30 • Відповідно до відібраних звітів презентації учасників про досвід роботи з програмними продуктами PC-Axis та подальші плани

1. Фінляндія

Виступаючий подякував за вибір звіту країни. Відзначено, що PX-Web залишається їх основним засобом для поширення статистики. Ця статистика в них - величезна. 20 баз даних для різноманітного використання. Зупинився на останній версії їхнього продукту – FinIndikator, показав, як він виглядає сьогодні. Є нові функціональні можливості: збільшення графіків, опис. Додали поширення через Facebook (на питання, чи знають кількість користувачів на Facebook, відповідь - так) та Twitter. Різні формати збереження таблиць. Три мови. Є перехід до PX-Web. Цікава ідея використання динамічних графіків. Автоматичне довантаження з різних галузей.

Основні напрямки:

- Open Data
- Open Data Community
- Open Source People

Відкриті дані (Open Data) – щоб забезпечити безкоштовний доступ користувачам.

В Open Data Community помітили деякі проблеми з rx-файлами. Набагато легше та швидше читати їх в xml-форматі, тому їх конвертують в xml-формат.

Open Source People – наприклад, журналісти, їх погляд.

Розповіли про майбутні доробки до PX-Edit.

Відповіли на запитання:

Все, що стосується Open Data, не має додаткового фінансування, лише на ентузіазмі. Використовують багато метаданих. Метадані можуть бути ще кращими, оскільки трапляються ще присутні в них помилки. Тим не менше, деякі метадані надзвичайно цікаві. Користувачі їх зауважили, навіть додають свої доброзичливі коментарі щодо цього.

Sdmx-формат є поштовим стандартом для кожної країни, яка звітується в Євростат. І хоча sdmx-формат це також певний вид xml-формату, а PX-Edit дає можливість конвертувати rx-файл в xml-формат, PX-Edit не підтримує sdmx-формат.

2. Гренландія

На своєму веб-сайті комбінують різні можливості. Щодо PX-Web: на жаль, не все в них має додатковий переклад на англійську. Мають доклучити деякі функціональні можливості в PX-Web стосовно вибору території. PX-кнопка, щоб вийти на графік (піраміду, наприклад), з якого є перехід на таблицю PX-Web. Працюють над версією PX-Web «Statbank to-go» для мобільних телефонів. У зв'язку з останнім виникло багато запитань. Зокрема, яким групам населення потрібен доступ до статистики з мобільних телефонів. Хоча в плані мобільних телефонів відчувається консерватизм (Фінляндія), навіть з цих пристроїв цікаво отримати статистику (Швеція) і потрібно бути готовим до цього. Словенія додала, що журналісти надають перевагу мобільним пристроям, що можливо потрібен новий інтерфейс для мобільних пристроїв.

3. Україна

Програмні продукти сімейства PC-Axis широко використовуються у Львівському статистичному офісі. На сайті використовуються швидкі таблиці для індикаторів, деякі представлені разом з графіками. У статбанку багатомовні rx-файли. Регіостат представлений з картами (PX-iMap). У корпоративній мережі для вибраної з SQL-бази даних інформації достатньо зручним виглядає автоматичне використання програмних продуктів сімейства PC-Axis опосередковано через миттєво згенерований rx-файл. У корпоративній мережі є власний веб-сайт з необхідною інформацією щодо програмних продуктів сімейства PC-Axis. В майбутніх планах використання Statistics eXplorer та PX-Web 2011.

4. Албанія

PX-Web буде запущено у вересні 2012 року. Впроваджена база метаданих. Створено новий веб-сайт. Відтепер в ньому замість xls-файлів будуть rx-файли.

Для створення та завантаження rx-файлів у файлову базу даних розроблено PX-Web Data Builder, що має два вікна. В одному вікні висвітлюється дерево бази, в іншому вікні сторінки Excel, в які закладено використання шаблонів для представлення даних та метаданих. Використовується PC-Axis контроль, щоб уникнути дублювання метаданих.

Виступаючі: Petros Likidis та Mikael Nordberg зі статусу Швеції
Презентація: PX development since Switzerland Petros.ppt

Petros Likidis розповів загалом про зміни в новому PX-Web: url-link властивість, єдиний зміст при виборі значень змінних, зміна положення агрегацій, вікно розширеного пошуку, обрізані ("cropped"/"cut") таблиці, нове ключове слово SOURCE (джерело), покращені налаштування, лише один обліковий запис адміністратора, вбудований захист, під'єднання до SQL-бази даних. Перша версія нового PX-Web буде ще цього року, бета-версія доступна вже з понеділка (28 травня).

Mikael Nordberg продемонстрував роботу бета-версії PX-Web 2012.

При виборі значень змінних вже не обов'язковим може бути подальше табличне представлення. Адміністративні налаштування дозволяють додати представлення у вигляді графіку, внаслідок чого для відображення відібраних значень змінних можна вибирати як графічні, так і табличні представлення. Функція повороту (pivot option) стала доступною і для графіків. При цьому можна вилучати окремі змінні та значення, коригувати назву. Окремі налаштування доступні лише для короткого (з графіками) представлення. У випадку, якщо відсутня можливість графічного представлення, висвітлюється причина та додається пояснення, як зробити все правильно. З графіку можна відразу переходити до таблиці, як і навпаки.

Графічне зображення зберігається в форматі png, причому присутні як назва, так і джерело даних. Оптимізовані деякі операції (%), формат rpn перейменований на csv. Опущено xls-експорт. Інтерфейс адміністратора збагачено різними налаштуваннями, в тому числі стосовно кольороподілу. Налаштування різні для короткого (з графіками) та повного представлення. Меню може бути реалізовано як випадаюче, так і через кнопки. Ще в планах впровадження запитів, гіперпосилання з джерела, атрибути до комірок замість величезних приміток під таблицями. Але, як зауважили, тоді такі атрибути повинні бути відображені і на друці.

Petros Likidis згадав ще про нову версію північної моделі даних (Nordic Data Model) 2.3. Серед майбутніх планів впровадження ручного налаштування, новий вигляд сторінки для вибору значень змінних (це ще не однозначно, але суть ідеї дуже схожа до того, як це є в головному модулі PC-Axis, коли можна вибирати між представленням коротких або довгих текстів), врахування пропозицій цієї зустрічі та повідомлень з форуму Google-групи.

Mikael Nordberg згодився також, що ще потрібно проаналізувати різні пропозиції.

15.45 – 16.15 • Нове в PX-Edit

Виступаючі: Veli-Matti Jantunen зі статусу Фінляндії
Презентація: PX-Edit_2012_Tukholma_Veli-matti.pdf

В оновленій версії PX-Edit нові можливості. На 30% зросла швидкість читання та запису файлів. Є можливість конвертувати в xml-формат.

Відтепер і для PX-Edit і для всіх таблиць Фінляндії використовується один стандарт.

Додано інформацію/примітки на рівні комірок таблиць, пошук, є підтримка ієрархії відповідно до ключового слова ієрархії, конвертування до ASCII типу, підтримка багатомовності, контроль об'єднаних таблиць.

Додано дві нові мови інтерфейсу – російську та італійську. Крім того, Veli-Matti запропонував шаблони попереднього перекладу на всі можливі мови з тим, щоб бажаючі допомогли відпрацювати коректний остаточний переклад для вибраної додатково ними мови.

На майбутнє ще заплановані доробки для PX-Edit Batch, PX-Tool, створення Linux-версії, підтримка ODBC, інтеграція з головним модулем PC-Axis /або його

підтримка (як сказав Lars Nordback, PC-Axis Windows рішення), Dot.Net інтеграція, повна підтримка ієрархічних ключових слів.

16.15 – 17.00 • *Продовження відповідно до відібраних звітів презентацій учасників про досвід роботи з програмними продуктами PC-Axis та подальші плани*

5. Ірландія

П'ять важливих проектів в минулому році: дані перепису в StatBank, ключові індикатори, координація з Google для створення візуалізації за допомогою Google Data Explorer. Підтримка баз даних для інших організацій та «проект лінків даних», який дозволяє використовувати дані з різних джерел для підключень та запитів.

Універсальний ідентифікатор ресурсу (URI) являє собою рядок символів, що використовується для визначення імені або ресурсу. Таке визначення дає можливість взаємодії з представленням ресурсу в мережі (як правило, World Wide Web) з використанням спеціальних протоколів.

В пілотному проекті дані перепису 2006 року були представлені в Інтернеті та пов'язані з даними досі не опублікованими. Це означає нове задіяння даних, безкоштовно, з метаданими, та прозорість.

Більше 200 каталогів даних вже включено.

Відкриті дані використовують веб-стандарт. Це можливість зробити свої дані доступними у веб з відкритою ліцензією та лінк-форматом до даних та метаданих.

Приклад – <http://data.gov.uk>.

Четвер, 31 травня

09.00-10.15 • *Новини порталу Швейцарії*

Виступаючі: Alain Nadeau зі статистики Швейцарії, Maxime Winkler та David Roon з Yoocos

Презентація: presentation_CH_stockholm.pdf

Система забезпечена PX-генератором.

Генератор створює шаблони, в яких у вигляді рх-файлів розміщується відібрана для куба інформація, що містить дані зі сховища даних та метадані з sdmx-файлу.

Робота з шаблонами достатньо проста.

Процеси управління даними та публікації даних є незалежними.

Потік даних виглядає наступним чином:

- Джерело (PX, CSV, ...)
- Управління даними / Перегляд (процедури)
- Публікації / представлення (JSON, CSV)

CubeCore працює як сховище даних, а також, як сервіс публікацій, що здійснює візуалізацію даних, включення таблиць в інші веб-сайти і підготовку до OpenData.

Вибір значень змінних у CubeCore аналогічне PX-Web, крім цього є функція переліку останніх з 1 по 4. Замість опції повороту таблиці використовується безпосереднє перетягування назв.

Yoocos розмістило безкоштовне демо-представлення всіх кроків на <http://cubecore.yoocos.com> та бажаючи пропонує придбати ліцензію на цей продукт.

10.45-11.45 • *SDMX проект*

Виступаючі: Lars Nordback, Ulf Sandberg зі статистики Швеції

Презентація: Presentation_Essnet_for_SDMX_WP2_PC_Axis_meeting_May_2012.ppt
Step by Step tutorial PX-File_to_SDMX1.doc

SDMX проект містить багато описової інформації. Багато уваги приділено питанням безпеки. Мета відтворити процедури у відповідності з довідником інфраструктури Євростату та вимогами до міжнародної статистичної звітності для Євростату.

У 2012 проект охоплює лише проект Census Hub. PC-Axis генерує SDMX. Для цього до рх-формату додали додаткові ключові слова. Здійснюється також візуалізація SDMX даних.

11.45-12.15 • Візуалізація та представлення даних на картах в сучасному веб-браузері
Виступаючі: Fiachra O Donoghue зі статистики Ірландії.
Презентація: presentation_Ireland.pdf

Приклад інтерактивної візуалізації, карт. Все виглядає цікаво, незалежна розробка, швидко працює. Відкрите джерело, безкоштовне, але недостатньо документації. Є різні приклади-шаблони. Більш детальні карти є власністю. Для карт - shp-файли, є svg підтримка. Величина файлів та кількість змінних не має значення. Детальніше - www.polymaps.org – можна скачати програми. Вхідні дані з бази даних або рх-файлів. Миттєво виконуються розрахунки. TileStache може використовуватися для створення нових карт.

13.30-15.00 • Statistics eXplorer – Web-публікації та описи з використанням PC-Axis файлів даних
Виступаючі: Mikael Jern та Tobias Astrom з NComVA.
Презентації: NComVA_pc_axis_20120531.pdf, NComVA_innovations_20120531.pdf

Серед користувачів - OECD, Світовий банк, національні статистичні офіси та окремі адміністративні організації.

Достатньо потужний продукт. Є основний інтерфейс. Але можна вибирати та комбінувати різні можливості.

Дані бази даних можуть безпосередньо підключатися до Statistics eXplorer. Можливості представлення: поєднання графічної та картографічної візуалізації, історій-описів, часової анімації, є механізм створення динамічних запитів, використання ефекту Fish eye – риб'ячого ока для отримання кругової картини. Цікава візуалізація потоків поширення даних – FlowMap для міграції, зв'язків, шопінгу. Для відображення різних рівнів здійснюється підключення різних шарів карт. Дуже просто створювати історії-описи – (to tell a story).

Розроблено спеціальний інтерфейс для маленьких екранів, завдяки чому зручно користуватися продуктом на мобільних телефонах.

Підтримує найбільш прості формати – xls, txt, csv. Хоча в xls можуть бути проблеми, коли дані читає як дату. Підтримує і дуже швидко читає рх-файли, але коли вони використовують дуже довгі назви це може викликати проблеми, особливо у комбінації з іншими даними.

Найчастіше використовується xls-формат, для статистики використовують рх-формат, а sdmx – експертами технічного напрямку. Розрізняє різні часові формати. Допускається використання спеціальних символів, хоча на їх розпізнавання іде додатковий час.

Інколи виникає проблема з великими на сотні мегабайт файлами.

Продукт ще можна вдосконалювати, хоча він і так достатньо гнучкий.

Контактна інформація на сайті www.ncomva.se. Там наведений перелік ліцензій. Є два види ліцензій - single desktop ліцензія та серверна ліцензія. Приблизна вартість серверної ліцензії – 5000 євро, але все залежить від розміру організації.

15.15 -15.45 • Статистичний атлас
Виступаючі: Stefan Palmelius зі статистики Швеції

http://www.scb.se/Pages/List_307244.aspx,
http://www.scb.se/Kartor/Statistikatlas_41_KN_201203/index.html#story=0

Атлас представлений для семи предметних розділів. Англійська версія з'явилася у травні 2012 року. Дуже популярний серед відвідувачів сайту. Нова версія очікується в червні. Є невеличка документація на шведській мові. Можна легко створювати свою історію, яку легко експортувати/імпортувати. Вже є шість історій. У планах – поновлення даних тричі на рік.

15.45-16.15 • *Останні новини про PX-Map*
 Виступаючі: *Markku Koskela, Tieto, Фінляндія*

Verti графічний засіб, розроблений Tieto – Фінляндія. Підтримує великі файли, розрахунки. Використовує файли PC-Axis. Статистика Фінляндії використовує Verti для FinDicator (www.findicator.fi). Є велика та маленька версії. Має засоби, які об'єднують текст з графіками – Report Builder. Тексти зберігаються та поновлюються в базі даних. Підтримує довгі класифікації – понад 20000 рядків. В новому проекті передбачена побудова карт у Verti. Цей Map Graphics Project (c#, javascript, svg) схожий до PX-iMap. Створюється у співробітництві з Норвегією. Передбачається дві версії карт – 1) основна (проста), що схожа до PX-iMap2, і 2) з більшими розширеними можливостями (в т.ч. адміністратора). Програмний засіб буде безкоштовним для членів групи користувачів програмних продуктів сімейства PC-Axis. Продукт повинен з'явитися до кінця 2012 року.

16.15-16.30 • *Інформація щодо обговорення в групах у п'ятницю*
 Виступаючі: *Åsa Arrhén від організаційного комітету зустрічі зі статистики Швеції*

Åsa Arrhén представила питання для обговорення в групах

- Об'єднання SDMX, PX і відкритих даних
- Інтеграція PC-Axis і PX-Edit
- PC-Axis файли в якості вхідних даних в SQL-базу даних
- Пріоритетність пропозицій з Wish List
- Форум PC-Axis
 - теми для обговорення
 - що не обговорювати
 - проблеми?
- Проблеми

Для обговорень учасникам запропоновано організуватися в дві групи: групу розробників та групу користувачів. Право очолити групу розробників надано Petros Likidis зі статистики Швеції, а групу користувачів – Явдошиній Тетяні з України з Головного управління статистики у Львівській області.

П'ятниця, 1 червня

09.00-10.30 • *Обговорення в групах (2-х групах) – у групі розробників та групі користувачів*

10.30-12.30 • *Про результати обговорення в групах*

Група користувачів:**- Об'єднання SDMX, PX і відкритих даних**

Хоча Lars Nordback ще раз коротко розказав про SDMX, деякі учасники зауважили, що на даний момент вони не мають жодної інформації про використання SDMX їхніми країнами, як в цілому, так і того, який SDMX-підхід може їх зацікавити. Крім цього, деякі країни не збирають окремі визначення, що потребує SDMX. У цьому випадку, пропонується тема може бути предметом для обговорення серед тих, хто відповідає в них за виробництво даних. Якщо країна є членом Європейського Союзу, це займе якийсь час, щоб почати працювати із зазначеним програмним забезпеченням, і потрібно хоча б кілька порад, як запустити його, як зробити зв'язок між даними країни і Євро статистики, а також інформацію про деякі атрибути тексту, підтримку і рекомендації в залежності від використання SQL бази даних або PX-файлів. Тому, в цьому випадку, як тільки необхідне програмне забезпечення буде готове для розповсюдження, було б добре отримати його і навчитися використовувати.

Саме ж програмне забезпечення SDMX з PC-Axis буде в найближчому майбутньому, але визначення структури даних ще не готове - виробити його повинні міжнародні організації. Необхідні, крім того, нові ключові слова в PC-Axis і PX-Edit з тим, щоб потім використати їх зміст для атрибутів SDMX.

- Інтеграція PC-Axis і PX-Edit

В якості інтеграції може бути модуль (посередник) або ODBC посилання. Інтеграцію PX-Edit і PC-Axis було б добре реалізувати у вигляді PX-Edit в основі використання. Але "хтось" повинен сформулювати вимоги щодо такого розвитку. Було також відзначено, що це правильний шлях у розвитку Windows засобів для PC-Axis. Однак це потребуватиме створення додаткової функціональності. Існуючий PX-Edit - це програмне забезпечення лише для перегляду таблиць і виконання простіших розрахунків. А, попри все це, головний модуль PC-Axis має можливість створювати та використовувати агрегації. Між іншим, і це абсолютно очевидно, кожна нова або додаткова розробка (можливість) завжди вимагає набагато більше ресурсів. Тому було б добре, щоб обговорити всі необхідні вимоги до такої інтеграції на форумі групи.

- PC-Axis файли в якості вхідних даних в SQL-базу даних

Пропонується тема виявилася не дуже актуальною для тих учасників, які мають власні засоби занесення даних в SQL-базу даних. Також було зазначено, що все це досить складно реалізувати. Хоча б тому, що на практиці вхідні PX-файли навряд чи можна буде автоматично порівняти з існуючими в SQL-базі метаданими, оскільки не зовсім просто організувати сам процес такого строгого порівняння. Хіба частково, для чого Норвегія висунула ідею ядра моделі метаданих, а саме: створити полегшену версію основної моделі метаданих, в якій додаткові модулі можуть бути або використані або не використані.

- Пріоритетність пропозицій з Wish List

Активно обговорювалися всі пропозиції із запропонованого переліку.

Для зручності позначення пріоритету були використані наступні букви:

L - для низького пріоритету;

M - для середнього пріоритету;

H - для високого пріоритету.

До окремих пропозицій додавалися зауваження-коментарі, якщо учасникам вдалося це необхідним.

Серед пропозицій із найвищим пріоритетом опинилися питання швидкого запуску PX-Web, інтерфейсу (зокрема питання адаптації інтерфейсу до екранів мобільних пристроїв), індивідуального підходу до адміністрування окремої бази даних (різна конфігурації для різних баз) в межах одного PX-Web, сортування, багатомовності, чіткого дотримання оновленого рх-стандарту, збереження файлу з Dot.Net, реалізації швидких таблиць у новій версії PX-Web.

Відкритим залишилось питання щодо під'єднання з PX-Web до окремих SQL-баз даних, яке ще не реалізоване у новій версії PX-Web.

Також було виявлено, що пропонувані перелік пропозицій не включив всіх пропозицій учасників. Тому було вирішено, що учасники можуть надати розробникам ці та інші свої пропозиції електронною поштою.

- *Форум PC-Axis*

Обговорювались необхідність модератора форуму, питання безпеки.

Lena Gustaffson сказала, що система ReQtest була успішно протестована на безпеку, і ReQtest відповідає всім необхідним вимогам. Вона також пообіцяла забезпечити користувачів PC-Axis спеціальним тест-кодом для створення різних ролей користувачів з тим, аби можна було знати про існуючі проблеми всіх інших користувачів. Було вирішено, що Форум може бути організований за допомогою Google PC-Axis групи для всіх відкритих даних і за допомогою системи ReQtest для помилок і проблем безпеки. Процес обговорення у Google PC-Axis групі на форумі слід покращити за рахунок модератора форуму, який буде керувати обговоренням.

Група розробників:

Обговорювались відкриті дані, використання семантичного веба в моделі даних. Щодо цього буде зроблено опис для подальшого обговорення.

PC-Axis і PX-Edit інтеграція - Фінляндія потрібні ідеї щодо поліпшення функціональності PX-Edit.

PC-Axis файли як вхідні дані для SQL-баз даних за Північною моделлю даних - це може бути порожньою тратою часу, оскільки дані структуровані по-різному. Мова може йти, хіба що, про створення редактора метаданих.

Все має обговорюватися на форумі. Питання безпеки можуть бути врегульовані шляхом відправки пошти.

12.30-13.00 • Підведення підсумків зустрічі. Висновки. Пропозиції щодо наступного місяця зустрічі.

Підведені підсумки всього того, що відбувалося у дні зустрічі.

Цікавими виявилися:

- ідеї щодо кубів від Швейцарії;
- ірландські ідеї карт;
- чимало ідей Statistics eXplorer;
- ідеї оновлення PX-iMap.

Пам'ятним був бізнес-ланч. Все хороше повинно ставати традицією.

На сайті PC-Axis вже розміщено фотографію з учасниками зустрічі в Стокгольмі (http://www.scb.se/Pages/StandardNoLeftMenu_314045.aspx).

Питання про місце наступної зустрічі залишається відкритим, хоча спочатку була пропозиція стосовно проведення наступної зустрічі в Україні.

3. Висновки та рекомендації

Програма зустрічі була насиченою та достатньо пізнавальною.

Через розглянуті на зустрічі питання була можливість:

- ознайомитися з напрямками використання продуктів сімейства PC-Axis при розробці та поширенні статистичної інформації статистичними службами 16 інших країн-учасниць зустрічі;
- отримати більш детальну інформацію про можливості поєднання використання PC-Axis та SDMX стандартів поширення статистичних даних;
- почути цікаві ідеї, реалізовані статистичними службами країн-учасниць зустрічі при впровадженні та використанні продуктів сімейства PC-Axis;
- побачити презентацію стосовно інших програмних засобів (зокрема, власного виробництва), які при розробці та поширенні статистичної інформації поєднуються

статистичними службами інших країн-учасниць разом з програмними продуктами сімейства PC-Axis;

- почути, які проблеми виникають у статистичних служб країн-учасниць зустрічі при впровадженні та використанні продуктів сімейства PC-Axis;

- озвучити свої проблеми стосовно використання програмних продуктів сімейства PC-Axis;

- отримати більш детальну інформацію щодо удосконалених (особливо їх Dot.Net версій) та нових програмних продуктів сімейства PC-Axis та засобів візуалізації статистики (зокрема, від безпосередніх розробників Statistics eXplorer);

- прийняти участь в обговоренні пропозицій стосовно покращення функціональних можливостей програмних продуктів сімейства PC-Axis та безпосередньо передати розробникам свої побажання.

Зустріч була місцем обміну досвідом:

- щодо можливостей вирішення окремих проблем при впровадженні та використанні продуктів сімейства PC-Axis;

- ідеями про вигляд інтерфейсу програм сімейства PC-Axis, який був би ефективним та зручним для користувачів сучасних технічних (зокрема, мобільних) пристроїв;

- ідеями щодо різноманітних можливостей візуалізації статистичної інформації;

- ідеями щодо технологічного процесу розробки та поширення статистичної інформації у веб-середовищі.

Аналіз отриманої інформації та окремих ідей зустрічі допоможе покращити та розширити практичне використання вже задіяних, а також вдосконалених та нових програмних продуктів сімейства PC-Axis в органах державної статистики України та для створення загального банку даних статистичної інформації.

Додаток 1. Технічне завдання

Мета місії

Метою цього візиту є участь у 21-й міжнародній зустрічі користувачів програмних продуктів сімейства PC-Axis, представлення на зустрічі презентації про використання програмних продуктів сімейства PC-Axis Головним управлінням статистики у Львівській області, ознайомлення з вдосконаленими та новими розробками програмних продуктів сімейства PC-Axis, участь в обговоренні пропозицій щодо їх розвитку, обмін досвідом з іншими учасниками зустрічі у сфері використання програмних продуктів сімейства PC-Axis та ознайомлення з додатковими програмними засобами поширення та візуалізації статистичної інформації, які використовуються статистичними службами країн-учасниць зустрічі.

Під час відрядження керуватися Конституцією України, Законом України "Про державну статистику" і цим технічним завданням.

Під час робочих зустрічей наголошувати на тому, що Україна приділяє особливу увагу питанням удосконалення державної статистичної діяльності, оптимізації системи статистичних спостережень, використання отриманого досвіду для удосконалення системи обробки та поширення даних в органах державної статистики України.

Очікувані результати

У рамках програми зустрічі будуть розглянуті питання відповідно до порядку денного зустрічі:

- План розвитку PX-Web
- Досвід та плани використання програмних продуктів сімейства PC-AXIS статистичними службами країн-учасниць зустрічі
- PX-Web 2012
- Нове у PX-Edit
- Новини порталу Швейцарії
- SDMX проект
- Візуалізація та створення карт у сучасному браузері в статистиці Ірландії
- Statistics eXplorer
- Статистичний атлас
- Останні новини стосовно PX-Map
- Обговорення в групах

Заходи

Вид діяльності	Дата/місце	Робочі дні
Підготовка до заходу	До 29 травня 2012 року, Львів	3
Впровадження (включаючи подорож)	29 травня – 2 червня 2012 року, Стокгольм	5
Звітність	До 16 травня 2012 року, Київ	4
Загалом		12

Попередній графік роботи місії відповідно до плану зустрічі:

День 1 : Середа 30 травня 2012

08.30–09.00	Реєстрація
09.00–09.10	Відкриття зустрічі - Cecilia Weststrom - статистика Швеції
09.10–09.20	Практичні питання - Організаційний комітет зустрічі
09.20–09.40	Вступне слово - Raitis Sedlenieks та Asa Arrhen - статистика Швеції
09.40–10.00	Короткі презентації: ім'я, організація, країна. Вибраний звіт країни.
10.00–10.30	Перерва на каву та фото з учасниками зустрічі
10.30–10.45	План розвитку PX-Web - Lena Gustafsson - статистика Швеції
10.45–11.15	Загальна інформація - Cecilia Weststrom та Asa Olsson - статистика Швеції
11.15–12.30	Презентації учасників щодо досвіду та планів використання програмних продуктів сімейства PC-AXIS у своїх країнах після відбору звітів
12.30–14.00	Обідня перерва
14.00 –15.30	PX-Web 2012 - Petros Likidis та Mikael Nordberg - статистика Швеції
10.00–10.30	Перерва на каву
15.45 – 16.15	Нове у PX-Edit - Veli-Matti Jantunen - статистика Фінляндії
16.15 – 17.00	Продовження представлення відібраних звітів країн-учасниць

День 2 : Четвер 31 травня 2012

09.00 -10.15	Новини порталу Швейцарії - Alain Nadeau - статистика Швейцарії
10.15 - 10.45	Перерва на каву
10.45 -11.45	SDMX проект - Lars Nordback - статистика Швеції
11.45 -12.15	Візуалізація та створення карт в сучасному веб-браузері - Fiachra O Donoghue - центральний статистичний офіс Ірландії
12.30 - 14.00	Обідня перерва
13.30 - 15.00	Statistics eXplorer – Веб-публікації та представлення історій-описів з даними PC-Axis файлів, використовуючи Flash або новий HTML5 - Mikael Jern та Tobias Astrom - NComVA

15.00 - 15.15	Перерва на каву
15.15 - 15.45	Статистичний атлас - Stefan Palmelius - статистика Швеції
15.45 - 16.15	Останні новини стосовно PX-Map - Markku Koskela - Tieto
16.15 - 16.30	Інформація стосовно обговорення в групах, у п'ятницю
18.30	Вечірня діяльність та бізнес-ланч: Зустріч у Музеї

День 3 : П'ятниця 1 червня 2012

09.00 – 10.30	Обговорення в чотирьох групах (з перервою на каву, включно)
	група розробників I
	група розробників II
	Група користувачів I
	Група користувачів II
10.30 – 12.30	Презентації від груп
12.30 – 14.00	Обідня перерва
14.00 – 15.00	Підсумки, висновки зустрічі. Пропозиції стосовно наступної зустрічі
15.00 – 15.15	Кава

Завдання, що мають бути виконані Статистикою Данії для полегшення місії

- Надати необхідну підтримку та допомогу для організації подорожі.

Консультант та партнер

Місія реалізовуватиметься спільно:

- консультантами від Статистики Данії;
- партнерами – членами місії від статистики України (країни-бенефіціар):

Явдошина Т.П. - начальник відділу інформаційно-статистичних технологій та баз даних управління інформатизації Головного управління статистики у Львівській області.

Час

Місія здійснюватиметься з 29 травня по 2 червня 2012 року (включаючи дні подорожі).

Звіт

Підсумковий звіт за результатами місії має бути наданий не пізніше двох тижнів після завершення місії.

Додаток 2. Особи - учасники зустрічі

Frenki Ktona – INSTAT – Албанія
Shuka Klajd – INSTAT - Албанія

Abdou Ouattara – Інститут національних досліджень демографії – Буркіна Фасо

Gordana Hocrscak – Центральний офіс Статистики Хорватії
Dinka Popovic – Центральний офіс Статистики Хорватії
Dejan Bozic – Центральний офіс Статистики Хорватії

Lars Knudsen – Статистика Данії
Annegrete Wulff – Статистика Данії

Alan Ingel - Statistics Estonia - Estonia

Harri Lehtinen – Статистика Фінляндії
Hans Baumgartner – Статистика Фінляндії
Veli-Matti Jantunen – Статистика Фінляндії
Huuhko Kim – Статистика Фінляндії - Фінляндія
Markku Koskela – Tieto - Фінляндія

Lars Pedersen Grønland – Статистика Гренландії

Thorbjorg Magnúsdóttir – Статистика Ісландії
Björgvin Sigurðsson – Статистика Ісландії

Healy Kevin - Центральний статистичний офіс Ірландії
Eoin MacCuirc - Центральний статистичний офіс Ірландії
O'Donoghue Fiachra - Центральний статистичний офіс Ірландії

Damir Puh – Державний статистичний офіс Республіки Македонія

Anselmo Nhane - INE – Мозамбік
Paulo Matusse - INE – Мозамбік

Marianne Vik Dysterud – Центральне статистичне бюро Норвегії
Per Inge Vaaje – Центральне статистичне бюро Норвегії

Boštjan Kukovec - Статистичний офіс Республіки Словенія

Raitis Sedlenieks - Статистика Швеції
Åsa Arrhén - Статистика Швеції
Lena Gustafsson - Статистика Швеції
Petros Likidis - Статистика Швеції
Mikael Nordberg - Статистика Швеції
Birgitta Edberg - Статистика Швеції
Lars Nordbäck - Статистика Швеції
Tim Forsström - Статистика Швеції
Cecilia Westström - Статистика Швеції
Åsa Olsson - Статистика Швеції
Kersti Leary - Статистика Швеції
Amanda Werngren - Статистика Швеції
Doris Carlström - Статистика Швеції
Ulf Sandberg - Статистика Швеції
Paula Ljungberg - Статистика Швеції
Stefan Palmelius - Статистика Швеції

Alain Nadeau – Федеральний статистичний офіс Швейцарії
Jigitekov Marlen - UN/ECE – Статистичний підрозділ Швейцарії
Maxime Winkler – Yoocos - Швейцарія
David Roon – Yoocos - Швейцарія